

Handläggare
Linda Hillberg
Telefon: 08-50814969

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-11-20

Remiss av motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/923

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har fått en motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola, på remiss av kommunstyrelsen.

Motionären menar att det kan vara svårt att få vardagen att fungera för familjer med barn i både förskola och skola. Det finns idag ingen möjlighet till syskonförtur mellan förskola och skola. Motionären föreslår att:

Stockholms stad inom sina verksamheter inför syskonförtur vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan.

Stadsdelsförvaltningen ser flera svårigheten med att införa syskonförtur mellan förskola och skola, främst för att de kommunala förskolorna och grundskolorna inte tillhör samma organisation. Motionärens förslag ställer därför krav på utveckling av digitala system och förändring av regelverk. Stadsdelsförvaltningen anser att nuvarande möjlighet att önska plats på fem förskolor är en bra förutsättning för att underlätta vardagen för barnfamiljer.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Clas Nyberg (C) har inkommit med en motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola. Stadsdelsnämnden har fått motionen på remiss från kommunstyrelsen den 21 augusti 2025. Svar ska inkomma till kommunstyrelsen senast den 1 december 2025. Övriga stadsdelsnämnder som har fått remissen är Hässelby-Vällingby och Kungsholmen. Remissen har även gått till

stadsledningskontoret, förskolenämnden, utbildningsnämnden, barnverket och föräldraalliansen.

Ärendet

Motionen beskriver att det kan vara svårt att få vardagen att fungera när barn i samma familj går i olika skolformer, såsom förskola och grundskola. Det finns idag ingen möjlighet till syskonförtur mellan förskola och skola. Syskonförtur är enbart till en förskola, eller grundskola, där ett syskon redan går. Motionären menar att detta påverkar särskilt kvinnor negativt, då de ofta tar huvudansvaret för lämning och hämtning. Motionärens förslaget syftar till att underlätta vardagen, främja jämställdhet, stärka barns trygghet och lärande. Förslaget syftar även till att förbättra samverkan mellan förskola och skola. Motionen hänvisar även till forskning som visar att stabila rutiner gynnar barns välbefinnande. Motionären föreslår att:

- Stockholms stad inom sina verksamheter inför syskonförtur vid placering i förskola för barn som har syskon i en grundskola som är organisatoriskt eller geografiskt kopplad till förskolan.

Regler för intagning och plats i förskola

Hantering av kö, intag och plats i förskola regleras i dokumentet ”Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad”. I reglerna beskrivs att vårdnadshavare kan ställa barn i kö från sex månaders ålder till maximalt fem förskolor. Det beskrivs även hur lediga platser på en förskola ska fördelas. Vid ledig plats i förskola erbjuds plats till de barn som står i kö till förskolan. Bland de barn som står i kön görs följande urval:

1. Barn med behov av stöd för sin utveckling i form av förskola enligt 8 kap 7 och 14 § skollagen.
2. Barn med platsgaranti som riskerar att inte få plats inom garantitiden.
3. Barn med syskon i samma hushåll som redan är placerade på förskolan erbjuds plats före andra barn.
4. Barn med längst kötid till förskolan erbjuds plats. Om flera barn har samma kötid ligger barnets födelsedatum till grund för placering, det vill säga äldre barn går före yngre.

Regler för beslut om skolplacering

Huvudregeln enligt skollagen är att barnet ska få gå i den skola som vårdnadshavaren önskar. Om en skola inte har plats för alla som önskar görs ett urval utifrån Stockholms stads prioritetsordning.

1. Syskonförtur. Barn som ska börja förskoleklass och har ett syskon i årskurs 1 – 5 på samma skola under samma läsår som barnet ska börja och som bor inom två kilometers gångavstånd till skolan.

2. Relativ närhet – avstånd till skolan. Barn som är folkbokfört på den adress som ger högst metervärde vid uträkning av relativ närhet. Om flera barn har samma metervärde slumpar datorsystemet fram en turordning.
3. Barn till vårdnadshavare som inte sökt skola.
4. Barn som fyller fem år och söker till förskoleklass.
5. Barn som är folkbokförda i andra kommuner än Stockholms stad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ser flera utmaningar i möjligheten att införa syskonförtur mellan förskola och skola. Den största utmaningen är att de kommunala förskolorna och grundskolorna i Stockholms stad inte tillhör samma organisation. Stadsdelsnämnder ansvarar för driften av kommunala förskolor. Utbildningsnämnden ansvarar för driften av kommunala grundskolor. Motionärens förslag om syskonförtur till förskola som är organisatorisk kopplad till en grundskola där ett syskon går, är alltså inte möjlig, då det inte finns en organisatorisk koppling. Motionären föreslår även att syskonförtur till förskola ska vara möjligt om en förskola och grundskola är geografiskt kopplade till varandra.

Stadsdelsförvaltningen anser att begreppet ”geografiskt kopplad” är otydligt. Idag samverkar närliggande förskolor och grundskolor vid överlämningar mellan skolformer, men det saknas tydlig organisation för begreppet ”geografiskt kopplad”. Det är viktigt att urvalsgrunderna för placering i förskola är tydliga och stadsdelsförvaltningen anser att ”geografiskt kopplad” till en grundskola riskerar att vara otydligt och ger utrymme för olika tolkningar.

Då förskola och grundskola i Stockholms stad inte tillhör samma organisation ställer motionärens förslag krav på nya arbetssätt, utveckling av digitala system och förändring av regelverk. Exempelvis behöver ärendesystemet *Barn- och elevregistret* utvecklas med en funktion för att enkelt se om det finns syskon på närliggande grundskolor.

Förslaget innebär även att stadens prioriteringsordning vid fördelning av förskoleplats behöver ändras gällande hur fördelning av plats till förskola ska fördelas, när det finns konkurrens om platsen.

Vidare anser stadsdelsförvaltningen att vårdnadshavare inom Stockholms stad redan idag har möjlighet att önska förskolor utifrån vad de själva vill, då antagning till förskola inte utgår från relativ närhet. Vårdnadshavare kan göra fem val, i en prioriterad ordning och välja om de önskar placering på förskola nära en grundskola,

nära hemmet, eller utifrån andra önskemål. Önskemål om placering tillgodoses i mån av tillgång av plats på förskolan. Möjligheten att önska placering på fem förskolor ger bra förutsättningar för att önska placering på en förskola som underlättar för familjers vardagsliv. Eftersom dessa valmöjligheter redan finns anser stadsdelsförvaltningen att det är av stor vikt att behov och efterfrågan av syskonförtur mellan förskola och skola utreds vid ett eventuellt beviljande av motionens förslag.

Jämställdhetsanalys

Motionen framhäver att kvinnor ofta tar det största ansvaret för att hämta och lämna och anpassar arbetstider för att hinna med. Stadsdelsförvaltningen anser att det är viktigt att underlätta för kvinnor på arbetsmarknaden och i vardagslivet och är positiv till att motionen syftar till det. Stadsdelsförvaltningen anser likväl att nuvarande regelverk med möjligheten att önska fem förskolor är en bra förutsättning för att barnets förskoleplats har ett geografiskt läge som underlättar för vardagslivet.

Barnrättsperspektiv

Motionen betonar att stabila rutiner gynnar barns välbefinnande, vilket stadsdelsförvaltningen håller med om. Stadsdelsförvaltningen menar att det inte enbart är hämtning och lämning som innebär en stabil rutin för barnet. En trygg miljö på förskolan, med känd personal och barngrupp kan också innebära en stabil rutin för barnet. Vid beslut kring barns förskoleplacering ska alltid barnets bästa beaktas, i enlighet med artikel 3 i barnkonventionen.

Tillgänglighet

Stadsdelsförvaltningen bedömer att det ur ett tillgänglighetsperspektiv kan vara bra med korta avstånd mellan förskola och skola. Stadsdelsförvaltningen anser däremot inte att syskonförtur mellan förskola och skola är en lösning på ett eventuellt tillgänglighetsproblem. Om en vårdnadshavare eller barn har behov av placering på förskola utifrån ett tillgänglighetsperspektiv görs bedömningar i varje enskilt fall.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Motion om att införa syskonförtur mellan förskola och skola
2. Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholm stad
3. Stockholms stads prioriteringsordning vid skolplaceringar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-11-06
Karin Åberg, Avdelningschef	2025-11-06